

## บรรณานุกรม

## ภาษาไทย

- เกษตรและสหกรณ์, กระทรวง. วิจัยปัจจัยการผลิตการเกษตร, ฝ่าย. สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. "การตลาด การจำหน่ายและการใช้ยาปราบศัตรูพืชในประเทศไทย" เอกสารเศรษฐกิจการเกษตร เลขที่ 64. กรุงเทพฯ : กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2524.
- . สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. ศูนย์สถิติการเกษตร. สถิติการเกษตรของประเทศไทย ปีเพาะปลูก 2522/23. เอกสารสถิติการเกษตร เลขที่ 134. กรุงเทพมหานคร : ศรีเดชา, 2523.
- . วิชาการเกษตร, กรม. "แนวทางเพิ่มผลผลิตฝ้ายในประเทศไทย". กรุงเทพมหานคร : กรมวิชาการเกษตร, 2523 (อัดสำเนา)
- . กองควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร. ฝ่ายวัตถุมีพิษ. "วัตถุมีพิษทางการเกษตรที่ได้รับการขึ้นทะเบียนแล้ว" กรุงเทพมหานคร : กรมวิชาการเกษตร, 2523.
- . กองควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร. ฝ่ายวัตถุมีพิษ, ผู้รวบรวม. "วัตถุมีพิษที่นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร พ.ศ. 2520". กรุงเทพมหานคร : กรมวิชาการเกษตร, 2520.
- . กองควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร. ฝ่ายวัตถุมีพิษ. "วัตถุมีพิษทางการเกษตรที่นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร พ.ศ. 2521". กรุงเทพมหานคร : กรมวิชาการเกษตร, 2521.
- . กองควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร. ฝ่ายวัตถุมีพิษ. "วัตถุมีพิษทางการเกษตรที่นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร พ.ศ. 2522". กรุงเทพมหานคร : กรมวิชาการเกษตร, 2522.
- . กองควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร. ฝ่ายวัตถุมีพิษ. "วัตถุมีพิษทางการเกษตรที่นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร พ.ศ. 2523". กรุงเทพมหานคร : กรมวิชาการเกษตร, 2523.
- ศิริเกียรติ อภิญโญภาสี, ผู้เรียบเรียง. "ยาปราบศัตรูพืช". ธุรกิจการเกษตรไทย เล่มที่ 1 (กรกฎาคม 2520) : 140-160.

- เจริญ วรรณสิน "คำบรรยายการล่อนวิชากลวิธีสิ่งเสริมการจำหน่าย" กรุงเทพฯ :  
ภาควิชาพาณิชยศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523
- ชัยวัฒน์ คนจริง, ผู้รวบรวม. หลักการตลาดเกษตร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตร-  
ศาสตร์, 2514.
- ธนาคารกรุงไทย. วิชาการและวางแผน, ฝ่าย. ส่วนอุตสาหกรรม. "สิ่งทอ". รายงาน-  
ภาวะอุตสาหกรรมที่สำคัญ ปี 2523 (กรกฎาคม 2524) : 83-97.
- ธนาคารกรุงไทย. วิชาการและวางแผน, ฝ่าย. ส่วนการเกษตร. "ผ้าฝ้าย". รายงานภาวะ-  
สินค้าเกษตรที่สำคัญ ปี 2524 (มิถุนายน 2525) : 183-202.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. วิชาการ, ฝ่าย. หน่วยการเกษตร. "ผ้าฝ้าย". รายงานภาวะสินค้า  
เกษตรที่สำคัญ ปี 2523 (มกราคม 2524) : 287-296.
- ธงชัย สันติวงษ์. การตลาด : สำหรับนักบริหาร. กรุงเทพฯ : เอเชียเพรส, 2525
- ประยูร บุญประเสริฐ. การวิจัยตลาด. 3,000 เล่ม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร :  
สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2520.
- พล สุภเทพ, ผู้รวบรวมและเรียบเรียง. การป้องกันกำจัดศัตรูฝ้ายโดยวิธีการตรวจนับ  
(Scouting), 30,000 เล่ม. พิมพ์ครั้งที่ 2. คู่มือสิ่งเสริมการเกษตรที่ 15  
กรมส่งเสริมการเกษตร. กรุงเทพมหานคร : นิเวศกรมตากการพิมพ์, 2523.
- วิชาการเกษตร, กรม. กองกัญและสัตววิทยา. ล่าหาแมลงศัตรูฝ้ายและพืชเส้นใย. "คำแนะนำ  
น้าการใช้ยาป้องกัน กำจัดแมลงศัตรูฝ้าย ปี 2524". กรุงเทพมหานคร : กรมวิชา-  
การเกษตร, 2524 (อัดสำเนา)
- สิริวัฒน์ วงษ์ศิริ. ยาฆ่าแมลง. กรุงเทพมหานคร : อักษรการพิมพ์, 2523.
- สิ่งเสริมการเกษตร, กรม. "คำแนะนำการป้องกันและกำจัดศัตรูฝ้าย (สำหรับเกษตรกร)".  
กรุงเทพมหานคร : กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2524 (อัดสำเนา)
- สิ่งเสริมการเกษตร, กรม. การปลูกฝ้ายพันธุ์ดี. 15,000 เล่ม. พิมพ์ครั้งที่ 7. คำแนะนำ  
ที่ 6. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การขยายและการซื้อแห่งประเทศไทย,  
2527.
- สมภพ มานะรังสรรค์. "การตลาดยาฆ่าแมลงในประเทศไทย". รายงานผลการศึกษานโยบาย-  
บายราคาและการตลาดสินค้าเกษตร เล่มที่ 11. (กรกฎาคม 2523) : 1-44.

อดุลย์ ฉาตุรงค์กุล. การส่งเสริมการขาย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรม-  
ศาสตร์, 2519.

\_\_\_\_\_. "ยาป้องกันและกำจัดศัตรูพืช". เอกสารการวิจัย ธนาคารทหารไทย จำกัด  
(2523) : 1-10

\_\_\_\_\_. "ฝ้าย : ปุยสีขาวเจ้าเอ๋ย". วารสารโลกเกษตร 1 ฉบับที่ 3 (กันยายน -  
ตุลาคม 2524) : 37-42.

\_\_\_\_\_. "คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้สารกำจัดศัตรูพืชและผลิตภัณฑ์เคมีเกษตรของบริษัทฯ".  
กรุงเทพมหานคร : บริษัทเจริญโภคภัณฑ์เกษตรอุตสาหกรรม, ม.ป.ป.

#### ภาษาอังกฤษ

Philip Kotler. Marketing Management : Analysis, Planning, and Control.  
4 th ed. New Jersey : Prentic-Hall, 1980.

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



ภาคผนวก ก.

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 ปริมาณการใช้ การผลิต และการนำเข้าฝ้ายปุยของไทย

ปริมาณ : ตัน

มูลค่า : ล้านบาท

ปี	ปริมาณการใช้	ปริมาณการผลิต	ปริมาณการนำเข้า	มูลค่าการนำเข้า
2520	114,398	30,592	99,801	2,591
2521	125,699	35,550	99,910	2,014
2522	129,488	57,764	90,942	2,785
2523	126,021	64,190	73,937	2,542
2524 <sup>1</sup>	129,000	69,525	75,028	3,179

<sup>1</sup> ตัวเลขเบื้องต้น

ที่มา : สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 พื้นที่เพาะปลูกและผลผลิตข้าวของไทยปีเพาะปลูก 2518/19-2523/24

พื้นที่ : ไร่

ผลผลิต : ตัน

จังหวัด	2518/19		2519/20		2520/21		2521/22		2522/23		2523/24	
	พื้นที่	ผลผลิต	พื้นที่	ผลผลิต	พื้นที่	ผลผลิต	พื้นที่	ผลผลิต	พื้นที่	ผลผลิต	พื้นที่	ผลผลิต
เลข	48,594	9,905.5	32,480	7,688.0	81,796	15,731.0	33,613	5,714.0	77,092	19,658.0	99,122	18,619.2
นครราชสีมา	6,110	1,222.0	15,817	3,456.9	40,230	8,011.0	89,710	15,520.0	89,812	18,232.0	53,781	8,475.7
เพชรบูรณ์	12,585	1,799.6	35,539	5,117.6	87,713	17,543.0	65,334	12,087.0	98,947	17,019.0	145,445	27,925.4
นครสวรรค์	1,737	414.9	1,309	268.3	2,183	436.0	4,016	880.0	55,375	12,847.0	113,685	25,010.7
อุทัยธานี	6,627	848.3	5,607	639.2	35,240	6,000.0	39,833	5,935.0	44,522	8,682.0	54,651	9,290.7
ลพบุรี	6,087	1,120.0	3,575	730.0	34,158	5,683.0	38,281	8,405.0	81,984	18,200.0	161,545	29,078.1
สระบุรี	4,059	617.0	4,950	1,054.0	18,215	3,459.0	17,566	2,811.0	34,182	6,495.0	32,894	6,019.0
สุโขทัย	36,248	5,545.9	15,710	1,966.6	39,460	4,563.0	27,396	3,945.0	42,035	6,978.0	58,842	13,459.9
กาญจนบุรี	10,196	1,284.7	12,260	2,686.4	51,203	8,432.0	16,544	2,895.0	35,948	4,817.0	35,799	8,939.8
เพชรบุรี	1,284	204.2	968	98.3	10,510	1,577.0	2,237	275.0	19,788	2,335.0	27,124	5,153.6
ปราจีนบุรี	1,202	140.6	114	14.3	27,834	2,444.0	28,752	5,710.0	45,885	8,076.0	88,415	16,752.3
ฉะเชิงเทรา	-	-	3,894	651.8	14,185	4,927.0	16,686	3,321.0	16,223	3,099.0	33,010	6,602.0
จังหวัดอื่น ๆ	53,642	5,644.1	21,564	2,465.6	85,058	11,954.0	48,546	6,920.0	108,631	16,271.0	157,205	31,316.7
รวมทั้งหมด	188,371	28,746.8	153,787	26,837.0	527,784	90,760.0	428,514	74,418.0	750,424	142,709.0	1,061,518	206,643.1

ที่มา : ศูนย์สถิติการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

1. การพ่นยาปราบแมลงศัตรูฝ้ายตามตารางกำหนด

ระยะฝ้าย	แมลงทำลาย	อายุฝ้าย (วัน)	พ่นยาครั้งที่	ปริมาณน้ำยาที่ผสมแล้ว (ปีต่อพื้นที่ 1 ไร่)	ประเภทของยาที่ใช้
ฝ้ายระยะแรก อายุ 15-30 วัน	เพลี้ยอ่อน เพลี้ยจักจั่น เพลี้ยไฟ	15	1	1 ปีบ (20 ลิตร)	ยาดูดซึมชนิดพ่นหรือคลุกเมล็ด
	แมลงหริ่งขาว	25	2		และหยอดกันหูลม
ฝ้ายระยะสอง อายุ 30-60 วัน เริ่มออกดอกและส้ม	เพลี้ยอ่อน เพลี้ยไฟ หนอนเจาะยอด	33	3	2 ปีบ (40 ลิตร)	
	หนอนม้วนใบ หนอนหนาม หนอนเจาะ	40	4	2 ปีบ (40 ลิตร)	
	ส้มอเมริกา	47	5	2.5 ปีบ (50 ลิตร)	ยาประเภทดูดซึมสลับกับยาปราบ
		54	6	3 ปีบ (60 ลิตร)	หนอนเจาะส้มอย่างใดอย่างหนึ่ง
		61	7	3 ปีบ (60 ลิตร)	ตั้งแต่การพ่นยาครั้งที่ 3 จนถึง
		68	8	3.5 ปีบ (70 ลิตร)	เก็บเกี่ยวฝ้ายได้
ฝ้ายระยะสาม อายุ 60 ถึง เก็บเกี่ยวส้มแก่และแตกปุย	เพลี้ยต่าง ๆ หนอนเจาะส้ม-	68	8	3.5 ปีบ (70 ลิตร)	เก็บเกี่ยวฝ้ายได้
	อเมริกา หนอนเจาะส้มสีเขียว	75	9	4 ปีบ (80 ลิตร)	
	มวนแดง มวนดำ ไโรแดง	82	10	4 ปีบ (80 ลิตร)	
		89	11	4 ปีบ (80 ลิตร)	
		96	12	4 ปีบ (80 ลิตร)	
		103	13	4 ปีบ (80 ลิตร)	
		110	14	4 ปีบ (80 ลิตร)	
		117	15	4 ปีบ (80 ลิตร)	
	124	16	4 ปีบ (80 ลิตร)		

ที่มา : ส่วนขยายแมลงศัตรูฝ้ายและพืชไร่ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร กรมวิชาการเกษตร

## 2. ประเภทของยาปราบแมลงศัตรูฝ้าย

ปัจจุบันนี้ยาปราบแมลงศัตรูฝ้ายที่ใช้กันอยู่ ส่วนมากเป็นสารเคมีชนิดต่าง ๆ ซึ่งสามารถจำแนกออกได้ตามลักษณะการเข้าทำลายของแมลงศัตรูประเภทต่าง ๆ ได้ 2 ลักษณะคือ

2.1 ยาที่ใช้กำจัดแมลงจำพวกดูดน้ำเลี้ยงจากใบและยอดฝ้าย (เพลี้ยฝ้ายชนิดต่าง ๆ) มักจะใช้ยาประเภทดูดซึมซึ่งมีอยู่ 3 ประเภทตามชนิดและอัตราการใช้ต่าง ๆ ดังนี้

### 1) สารประเภทพ่นน้ำ (Emulsifiable Concentration)

ชื่อสามัญ	ชื่อการค้า	อัตราที่ใช้
		สารสำเร็จรูปเป็น ฮี.ซี./น้ำ 20 ลิตร
1. ไตเมทโรเอท	ไตเมทโรเอท 40% ฮี.ซี. ไตเม่ 40% ฮี.ซี. ไซกอน 40% ฮี.ซี. ร็อคไซอัน 40% ฮี.ซี. โรเกอร์ 40% ฮี.ซี. เปอร์เฟ็คโรอัน 40% ฮี.ซี. อีตันเมท 40% ฮี.ซี.	50
2. อ็อกซีดีเมทอนเมริล	เมตาซิลส์ท็อกอาร์ 25% ฮี.ซี.	80
3. โอเมโรเอท	โพลีแมท 50% ฮี.ซี.	20
4. ไตโครโตฟอส	ไบคริน 24% ฮี.ซี.	80
5. ฟอร์โมโรอัน	แอนริโอ 25% ฮี.ซี.	100

### 2) ยาคลุกเมล็ด (Seed Dressing)

ชื่อสามัญ	ชื่อการค้า	อัตราสารสำเร็จรูปที่ใช้
1. ไตซิลโฟตอน	ฟลูมิน เอ แอล 50%	50 กรัมคลูกเมล็ด 1 กก. ก่อนปลูก
2. คาร์โบฟูแรน	พิวราตาน 75%	ใช้อัตราเดียวกับไตซิลโฟตอน



2) ส่วนผสม ไต้แก

ชื่อส่วนผสม	ชื่อการค้า	อัตรายาสำเร็จรูปที่ใช้	
		ชช./น้ำ 20 ลิตร	ชช./พื้นที่ 1 ไร่/ครั้ง
1. ไชเปอร์เมทริน-โปรเฟนโนฟอส	โปสิทริน ชี 4% + 40% อีซี.	50-60	200-240
2. ไชเปอร์เมทริน + อะมิทราซ	อิมบูย์ 25% อีซี. + ไมท์แทค	8+50	32+200
3. ชัลโปรฟอส + ดี ดี ที	โบลล์สตาร์ 72% อีซี. + ดี ดี ที 25% อีซี.	60+240	240+960
4. โปรเฟนโนฟอส + ดี ดี ที	คูราครอน-ดี ดี ที (15% + 35% อีซี.)	240	960
5. โมโนโครโทฟอส + ดี ดี ที	นูวาครอนคอมปี (11.25% + 18.75% อีซี.)	300	1,200
6. เฟนนิโตรไรออน + ไชยาโนเฟนฟอส	วาตาไรออน (10% + 20% อีซี.)	200	800
7. ไตรอะโซฟอส + ดี ดี ที	โอสตาไรออน-ดี ดี ที (20% + 40% อีซี.)	150	600
8. ท็อกซาฟีน + ดี ดี ที	ท็อกโตม์ เฮลล์ฟัน ยูท็อกซ์ ท็อก-ดี ดี ที ทวินท็อกซาฟีน-ค็อกฟัน (40% + 20% อีซี.)	400	1,600

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



ภาคผนวก ข.

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามระบบการตลาดยาปราบแมลงศัตรูฝ้าย

ส่วนที่ 1 : แบบสอบถามร้านค้า

1. รายละเอียดของร้านค้า

1.1 ประเภทของธุรกิจที่ประกอบการ

- ห้างหุ้นส่วนจำกัด
- เจ้าของคนเดียว
- บริษัทจำกัด

1.2 สินค้าหลักที่ขายหรือกิจการที่ดำเนินงาน.....

1.3 เงินลงทุนของท่านในการดำเนินงานได้มาจาก

- กู้มาทั้งหมด
- กู้มาบางส่วน
- ไม่ได้กู้มา (ไม่ต้องถามข้อ 1.4)

1.4 จากข้อ 1.3 ถ้าตอบว่า "กู้มาทั้งหมด" หรือ "กู้มาบางส่วน" ท่านกู้เงินมาจาก

- ธนาคารพาณิชย์วงเงินกู้.....บาท อัตราดอกเบี้ย.....  
ระยะเวลาชำระคืน.....หลักประกัน.....
- นายทุนวงเงินกู้.....บาท อัตราดอกเบี้ย..... ระยะเวลา  
ชำระคืน.....หลักประกัน.....
- อื่น ๆ (ระบุ).....

2. การซื้อขายปราบแมลงศัตรูฝ้ายมาจำหน่าย

2.1 ในฤดูกาลปลูกที่ผ่านมา ท่านซื้อขายปราบแมลงศัตรูฝ้ายของแต่ละบริษัทหรือยี่ห้อมา  
จำหน่ายจาก

บริษัทหรือยี่ห้อ	ชื่อมาจาก	
	บริษัทโดยตรง	ตัวแทนจำหน่ายหรือเอเยนต์
1. ....		
2. ....		
3. ....		
4. ....		
5. ....		
6. ....		



2.2 จากข้อ 2.1 ถ้าซื้อจาก "บริษัทโดยตรง" ท่านมีลักษณะการซื้อยาปราบแมลงศัตรูฝ้ายเป็น

บริษัทหรือยี่ห้อ	เงินสด	เงินเชื่อ			หลักประกัน		สาเหตุสำคัญที่ซื้อมาขาย				
		วงเงินที่ให้	ระยะเวลา	อัตราดอกเบี้ย	ไม่มี	มี(ระบุ)	มีของแถม	มีส่วนลด	ได้รับสินเชื่อ	ขายไม่หมดคืนได้	อื่น ๆ
1. ....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
2. ....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
3. ....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
4. ....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
5. ....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
6. ....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.3 จากข้อ 2.1 ถ้าซื้อจาก "ตัวแทนจำหน่ายหรือเอเย่นต์" ท่านมีลักษณะการซื้อยาปราบแมลงศัตรูฝ้ายเป็น

บริษัทหรือยี่ห้อ	เงินสด	เงินเชื่อ			หลักประกัน		สาเหตุสำคัญที่ซื้อมาขาย					
		วงเงินที่ให้	ระยะเวลา	อัตราดอกเบี้ย	ไม่มี	มี (ระบุ)	มีของแถม	มีส่วนลด	ได้รับสินเชื่อ	ขายไม่หมดคืนได้	อื่น ๆ	
1. ....												
2. ....												
3. ....												
4. ....												
5. ....												
6. ....												

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

## 3. การขายยาปราบแมลงศัตรูฝ้าย

3.1 ในฤดูกาลปลูกที่ผ่านมา ท่านขายยาปราบแมลงศัตรูฝ้ายของแต่ละบริษัทหรือยี่ห้อ  
ไปเป็นจำนวน

ยาประเภท	บริษัทหรือยี่ห้อ	ขายได้เป็นจำนวน (ขวดหรือปีป)	ขนาดบรรจุ (ซีซี หรือลิตร)	ราคาขายต่อหน่วย (บาทต่อขวดหรือปีป)
ยาตุตซิม	1. ....			
	2. ....			
	3. ....			
	4. ....			
	5. ....			
ยากลูกเมสึดและ ยาหยอดกันหลุม	1. ....			
	2. ....			
	3. ....			
	4. ....			
	5. ....			
ยาม่าหนอน	1. ....			
	2. ....			
	3. ....			
	4. ....			
	5. ....			

3.2 ยาปราบแมลงศัตรูฝ้ายของบริษัทหรือยี่ห้อใดในข้อ 3.1 ที่ท่านขายได้มากที่สุด (ระบุ)

.....

3.3 สาเหตุสำคัญที่ท่านขายยาปราบแมลงศัตรูฝ้ายในข้อ 3.2

ผู้ซื้อหรือเกษตรกรรغامหา

ท่านแนะนำให้ใช้

ราคาถูกกว่ายี่ห้ออื่น

อื่น ๆ (ระบุ).....

3.4 ท่านขายยาปราบแมลงศัตรูฝ้ายให้แก่

- ร้านค้า
- เกษตรกร
- เกษตรกรลูกไร่

3.5 ลักษณะการขายยาปราบแมลงศัตรูฝ้ายให้แก่ผู้ซื้อในข้อ 3.4

ประเภทลูกค้า	ลักษณะการขาย		วงเงินที่ให้	ระยะเวลาชำระคืน	อัตราดอกเบี้ย	หลักประกัน	
	เงินสด	เงินเชื่อ				ไม่มี	มี (ระบุ)
ร้านค้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
เกษตรกร	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
เกษตรกรลูกไร่	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....

3.6 จากข้อ 3.5 กรณีที่ขายยาปราบแมลงศัตรูให้แก่เกษตรกรลูกไร่นั้น มีการชำระหนี้เป็น

- เงินสด
- ฝ้าย
- ทั้งสองอย่าง

3.7 การที่ท่านขายยาปราบแมลงศัตรูฝ้ายของแต่ละบริษัทหรือยี่ห้อให้แก่เกษตรกรลูกไร่นั้น  
เนื่องมาจาก

- ท่านแนะนำให้อยู่
- ท่านซื้อให้อยู่
- เกษตรกรลูกไร่ถามหาเอง (ให้ถามข้อ 3.8 ต่อ)
- อื่น ๆ (ระบุ) .....

3.8 จากข้อ 3.7 กรณีที่ "เกษตรกรลูกไร่ถามหาเอง" ของยาปราบแมลงศัตรูฝ้าย เนื่องจาก

- ตามตามการโฆษณาวิทยุ
- ตามตามการแนะนำของตัวแทนบริษัท
- อื่น ๆ (ระบุ) .....

ส่วนที่ 2 : แบบสอบถามเกษตรกร

1. เกี่ยวกับตัวเกษตรกร

- 1.1 ชื่อ.....อายุ.....ปี
- 1.2 ท่านจบการศึกษาชั้น.....ทำการปลูกฝ้ายมาเป็นเวลา.....ปี
- 1.3 จำนวนสมาชิกในครอบครัว.....คน จำนวนคนที่ทำงานในไรได้เต็มที่.....คน
- 1.4 ท่านเป็นคนท้องถิ่นใช่หรือไม่
- ใช่ (ไม่ต้องตอบข้อ 1.5)
- ไม่ใช่
- 1.5 จากข้อ 1.4 ถ้าตอบว่า "ไม่ใช่" สาเหตุที่อพยพมา
- ต้องการทำอะไร
- ไม่มีที่ทำกิน
- ย้ายตามญาติ
- ต้องการเลี้ยงโชค
- อื่น ๆ (ระบุ).....

2. ลักษณะการถือครองที่ดิน

- เป็นเจ้าของคนเดียว จำนวน.....ไร่ เอกสารสิทธิ์.....
- เป็นเจ้าของบางส่วน-เป็นของตนเองจำนวน.....ไร่ เอกสารสิทธิ์.....
- เช่าบางส่วน จำนวน.....ไร่
- เข้าทั้งหมด จำนวน.....ไร่
- ได้รับที่ดินให้เปล่า จำนวน.....ไร่

3. การจ้างแรงงาน

- 3.1 ในฤดูการปลูกฝ้ายที่ผ่านมา ท่านมีการว่าจ้างคนงานมาช่วยปลูกหรือไม่
- มี
- ไม่มี (ไม่ต้องตอบข้อ 3.2-3.4)
- 3.2 จากข้อ 3.1 ถ้าตอบว่า "มี" การจ้างแรงงานมีปัญหาหรือไม่
- มีปัญหา
- ไม่มีปัญหา (ไม่ต้องตอบข้อ 3.3-3.4)
- 3.3 จากข้อ 3.2 ถ้าตอบว่า "มีปัญหา" ท่านมีปัญหาในช่วงระยะเวลาการผลิตฝ้ายช่วงใด



- ช่างทำการปลูก
- กำจัดวัชพืชหรือทำร่น
- สัตยาปราบแมลงศัตรูฝ้าย
- ช่างเก็บฝ้าย

3.4 จากข้อ 3.2 ถ้าตอบว่า "มีปัญหา" ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับ

- หาดคนงานยาก
- ไม่มีเงินจ้าง
- คนงานไม่ชำนาญ
- อื่น ๆ (ระบุ).....

#### 4. เกี่ยวกับเงินทุน

4.1 ก่อนฤดูการปลูกฝ้าย ท่านมีเงินทุนเป็นของตนเองหรือไม่

- มี เป็นจำนวน.....บาท
- ไม่มี (ไม่ต้องตอบข้อ 4.2)

4.2 จากข้อ 4.1 ถ้าตอบว่า "มี" เงินทุนของท่านพอเพียงต่อการผลิตฝ้ายหรือไม่

- พอเพียง
- ไม่พอเพียง

4.3 จากข้อ 4.1 และข้อ 4.2 เงินทุนที่ "ไม่มี" หรือ "ไม่พอเพียง" ท่านกู้มาจาก

แหล่งเงินทุน	อัตราดอกเบี้ย (ต่อปี)	หลักประกัน		ระยะเวลาการชำระหนี้		
		มี (ระบุ)	ไม่มี	1 ปี	สั้นฤดูการปลูก	อื่น ๆ
<input type="checkbox"/> รัฐบาล	.....	.....	.....	.....	.....	.....
<input type="checkbox"/> ธนาคารพาณิชย์	.....	.....	.....	.....	.....	.....
<input type="checkbox"/> กลุ่มสหกรณ์	.....	.....	.....	.....	.....	.....
<input type="checkbox"/> นายทุน	.....	.....	.....	.....	.....	.....
<input type="checkbox"/> อื่น ๆ (ระบุ) ..	.....	.....	.....	.....	.....	.....

#### 5. การใช้ยาปราบแมลงศัตรูฝ้าย

5.1 ปัญหาที่ท่านประสบในการปลูกฝ้าย

- ดินไม่ดี
- น้ำน้อย

- ขาดความรู้ทางวิชาการเกษตร
- โรคและแมลงศัตรูมาก
- ราคาตลาดไม่แน่นอน
- ขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ที่ดี
- อื่น ๆ (ระบุ).....
- 5.2 ท่านเคยใช้ยาปราบแมลงศัตรูพืชในการปลูกฝ้ายหรือไม่
- เคยใช้มาเป็นเวลา.....ปี
- ไม่เคยใช้
- 5.3 ท่านทราบวิธีการใช้ยาปราบแมลงศัตรูฝ้ายจาก
- เพื่อนบ้าน
- ร้านค้าแนะนำ
- ตัวแทนขายของบริษัทผู้ขาย
- เกษตรอำเภอ
- แผ่นปลิวของบริษัท
- โฆษณาทางวิทยุ
- อื่น ๆ (ระบุ).....
- 5.4 ในระหว่างการปลูกฝ้ายฤดูก่อน ท่านฉีดยาปราบแมลงศัตรูฝ้ายทั้งหมด.....ครั้ง
- 5.5 ต้นทุนทั้งหมดที่ใช้ในการปลูกฝ้ายฤดูที่ผ่านมาเป็นจำนวน.....บาทต่อปี และ  
เป็นค่าใช้จ่ายในการซื้อยาปราบแมลงศัตรูฝ้ายมาใช้เป็นจำนวน.....บาทต่อไร่'
6. การซื้อยาปราบแมลงศัตรูฝ้าย
- 6.1 ในการซื้อยาปราบแมลงศัตรูฝ้ายมาใช้ ท่านซื้อเป็น
- เงินสด (ไม่ต้องตอบข้อ 6.2)
- เงินเชื่อ
- 6.2 จากข้อ 6.1 ถ้าตอบว่า "เงินเชื่อ" ท่านชำระหนี้คืนด้วย
- เงินสด อัตราดอกเบี้ย.....ระยะเวลาชำระคืน.....
- ฝ้าย อัตราดอกเบี้ย.....ระยะเวลาชำระคืน.....

## 6.3 ในฤดูกาลปลูกที่ผ่านมา ท่านซื้อยาปราบแมลงศัตรูฝ้ายของบริษัทหรือที่ใดมาใช้บ้าง

ยาประเภท	บริษัทหรือยี่ห้อ	จำนวนที่ซื้อ	ขนาดบรรจุ	ราคาที่ซื้อ
		(ขวดหรือปี)	(ซีซีหรือลิตร)	(บาทต่อขวดหรือปี)
ยาดูดซึม	1. ....			
	2. ....			
	3. ....			
	4. ....			
ยากลุ่มเมล็ดหรือ หยอดก้นหลุม	1. ....			
	2. ....			
	3. ....			
	4. ....			
ยาฆ่าหนอน	1. ....			
	2. ....			
	3. ....			
	4. ....			

6.4 ยาปราบแมลงศัตรูฝ้ายของบริษัทหรือยี่ห้อใดที่ท่านซื้อมาใช้มากที่สุด (ระบุ).....

.....

6.5 สาเหตุที่ท่านใช้ยาปราบแมลงศัตรูฝ้ายในข้อ 6.4 เนื่องจาก

- ใช้แล้วปลูกฝ้ายได้ผลดี
- ร้านค้าหรือนายทุนให้ใช้
- ได้รับคำแนะนำจากตัวแทนบริษัท
- ราคาถูกกว่ายี่ห้ออื่น
- ใช้ตามเพื่อนบ้าน
- พังจากโฆษณาวิทยุ
- ใช้ตามการสำริต

6.6 ยาปราบแมลงศัตรูฝ้ายที่ใช้ในฤดูกาลปลูกที่ผ่านมา ท่านได้มาจาก

- หาซื้อเอง (ตามข้อ 6.7 ต่อ)

- นายทุนให้เอามาใช้ก่อน
- ทางราชการแจกฟรี
- อื่น ๆ (ระบุ).....

6.7 จากข้อ 6.6 ถ้าตอบว่า "หาซื้อมาเอง" ท่านซื้อยาปราบแมลงศัตรูฝ้ายจาก

- บริษัทผู้ค้าฯ โดยตรง
- ร้านค้า
- นายทุน
- กลุ่มเกษตรกรหรือสหกรณ์
- อื่น ๆ (ระบุ).....

6.8 สาเหตุที่ท่านซื้อยาปราบแมลงศัตรูฝ้ายจากสถานที่ในข้อ 6.7 เนื่องจาก

สถานที่ซื้อ	สาเหตุที่ซื้อ			
	สะดวก	เข้าใจ	ได้รับสินเชื่อ	อื่น ๆ
บริษัทผู้ค้าฯ				
ร้านค้า				
นายทุน				
กลุ่มเกษตรกรฯ				
อื่น ๆ				

7. การส่งเสริมการขายจากบริษัทผู้ค้าวัสดุการเกษตร

7.1 ท่านรู้สึกยาปราบแมลงศัตรูฝ้ายของบริษัทหรือยี่ห้อต่าง ๆ จาก

- ร้านค้าแนะนำ
- โฆษณาทางวิทยุ
- แผ่นโปสเตอร์
- ตัวแทนบริษัทฯ
- เพื่อนบ้าน
- อื่น ๆ (ระบุ).....

7.2 ท่านเคยได้ยินการโฆษณายาปราบแมลงศัตรูฝ้ายของบริษัทหรือยี่ห้อต่าง ๆ จากวิทยุหรือไม่

- เคยได้ยิน ความถี่ในการได้รับฟังจำนวน.....ครั้งต่อวัน
- ไม่เคยได้ยิน

จำนวนตัวอย่างที่ทำการสำรวจเก็บข้อมูล

จำนวนตัวอย่างเกษตรกรและร้านค้าจำนวน 200 และ 50 ตัวอย่างที่สุ่มจาก 7 จังหวัดแยกตามอำเภอที่มีเนื้อที่เพาะปลูกมากเป็นอันดับหนึ่งและอันดับสองของแต่ละจังหวัด

จังหวัด-อำเภอ	จำนวนตัวอย่าง	
	เกษตรกร	ร้านค้า
<u>ลพบุรี</u>	49	12
-อำเภอชัยบาดาล	39	9
-อำเภอพัฒนานิคม	10	3
<u>เพชรบูรณ์</u>	44	11
-อำเภอวิเชียรบุรี	28	7
-อำเภอศรีเทพ	16	4
<u>นครสวรรค์</u>	35	9
-อำเภอตากฟ้า	25	6
-อำเภอตากสิน	10	3
<u>เลย</u>	30	7
-อำเภอวังสะพุง	16	4
-อำเภอด่านซ้าย	14	3
<u>นครราชสีมา</u>	16	4
-อำเภอปากช่อง	13	3
-อำเภอบึงกรวย	3	1
<u>จันทบุรี</u>	16	4
-อำเภอบ้านไร่	12	3
-อำเภอลานสัก	4	1
<u>สระบุรี</u>	10	3
-อำเภอมวกเหล็ก	8	2
-อำเภอพระพุทธบาท	2	1
รวม	200	50

## ประวัติผู้เขียน

นายวิชัย ไม้แก่นสำร เกิดเมื่อวันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2498 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (สาขาวิศวกรรมเคมี) จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี พ.ศ. 2520 ปัจจุบันทำงานในตำแหน่งวิศวกรซ่อมบำรุง (ฝ่ายวิศวกรรมบริการ) บริษัท สวีเวอร์บราเธอร์ (ประเทศไทย) จำกัด



ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย